

Oko ti poroma dalje. Glej, križev pot, ki ponosno razkazuje svoje kapelice. Kozolci in toplarji naredijo pokrajino še bolj domačo.

Pri kužnem znamenju je tvoje oko kot kamera: zaznaš lepoto, kamor le hočeš pogledati. Škrljevski grad. Mogočna gotska cerkev sredi Šentruperta je zbrala hiše okrog sebe kakor koklja piščeta. Pogled, poromaj še v poslednji dom in cerkvico ob njem. Tudi Plečnik je načrtoval pokopališče. Življenje in smrt se prepletata, a lepota pokrajine te prevzame, da vidiš samo življenje.

Si videl venec zidaric na Apneniku, v Zadragi, Selih in še kje. Stopi do Zadrage: pokrajino imaš kot na dlani. Nad njo: cerkev na Okrogu kot čuvar te doline. Stopiš še v druge koticke - postregli ti bodo, ne boš žejen, dali ti bodo prijazno besedo. Povzpni se še do Vihra, da se zamisliš v preteklost ob srednjeveških freskah v cerkvici. Še dalje - v Nebesa - ne bo ti žal: stal boš na najvišji točki doline, razgled te bo prevzel.

Pridi, spoznaj našo pokrajino, rad se boš vračal!

GOSTILNA JAKLIČ

Šentrupert 31, 68232 Šentrupert, tel. 068/40 030

Najstarejša šentruperska gostilna leži v neposredni bližini 600 let stare gotске lepote, ž.c. sv. Ruperta. V gostilni vam bodo postregli z dobro domačo hrano in vini iz šentruperskega vinorodnega okoliša. Gostilna je odprta vse dni v tednu razen torka od 7. do 23. ure. Prostora je za 120 gostov. Možnosti pogostitve v domači zidnici na Zadragi do 50 gostov in organizacije nepozabnih izletov po obronkih Šentruperta.

KMETIJA ODPRTIH VRAT PRI DEŽELANU

Ivan Gorenc, Hrastno 5, 68232 Šentrupert, tel. 068/40 025

Kmetija se nahaja v idilični vasici na obronkih mehke in sanjave šentruperske doline. Navdušeni boste nad domačimi jedmi, dobrimi domačimi vini in prijaznostjo domačih. V zidnici, ki se nahaja v neposredni bližini domačije, lahko naenkrat postrežejo 100 gostom. Razveselil vas bo sprehod do bližnje cerkvice sv. Duha na Vihru s čudovitimi freskami z začetka 16. stoletja ali do streljaj oddaljenih Nebes (zmajarska točka, lovska koča).

OKREPČEVALNICA PRI VIDI

Vida Končina, Okrog 11, 68232 Šentrupert, tel. 068/40 054

Tik pod cerkvico sv. Barbare na Okrogu, odkoder se proti jugu in vzhodu odpira pogled vse do Gorjancev in na severu do Kuma, se nahaja okrepčevalnica Pri Vidi. Ob delavnikih je odprta po naročilu, v soboto in nedeljo pa od 10. do 23. ure. Prostora ima za 55 gostov. Nudijo domače jedi in pristna domača vina, za zaključene družbe pa po dogovoru pripravijo tudi kosila in večerje.

GOSTILNA JAVORNIK

Goran in Ivana Pevec
Rakovnik 6, 68232 Šentrupert
tel. 068/47 178

Gostilna leži 2 km z Mirne ob cesti Trebnje - Sevnica v vasi Rakovnik.

Odprta je vse dni razen ponedeljka od 12. do 22. ure.

V restavraciji je 100 sedežev, v točilnici jih je 10, 25 pa jih je v sobi za poslovna srečanja.

S solatnim bifejem in zelenjavnimi jedmi, s testeninami in jedmi iz krušne peči sledijo tistim svojim gostom, ki imajo radi okusno, a nizkokalorično hrano. Nekdaj je gostilna slovela po kotletih, danes pa mnogi gostje prihajajo vanjo samo zaradi dolenjskih žlinkrofov, raviolov in njokov z gobami. Gostilna je prislovnično znana po gostoljubnosti, nemara zato, ker goste radi presenetijo z majhnimi kuharskimi umetnijami, ki jih sicer ni moč najti v jedilnem listu. Posebno skrb namenjajo tudi sladicam in vinski karti najkvalitetnejših slovenskih vin.

TURISTIČNO DRUŠTVO ŠENTRUPERT

informacije v trgovini Orhideja, Šentrupert 60, 68232 Šentrupert, tel. 068/40 368 in 40 085

turistično informacijski center

Baragov trg 1, 68210 Trebnje, Slovenija, tel/fax + +386 68 44 717

Zasnova in realizacija: **STUDIO 5 Marko Kapus s.p.**

Besedilo: **Ivan Gregorčič, Marko Marin, Jožko Zupan**

Risba: **Renato Repše**

Fotografija: **Marko Kapus**

Oblikovanje: **Borut Dvornik**

Izdajatelj in založnik: **Krajevna skupnost Šentrupert**

Tisk: **OTISK d.o.o. Trebnje**

Naklada: 5000 izvodov

Šentrupert, marec 1995

Šentrupert

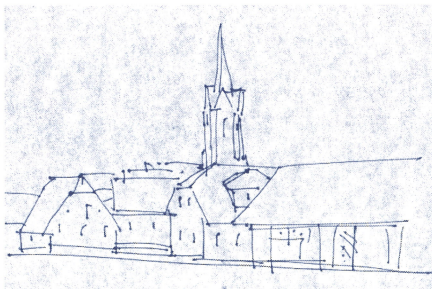

TEMENICE in MIRNE

Slovenija

Mehka lepota dolenske pokrajine je preplet dolinic, ravnin in blago vzpenjajočega se gričevja, preko katerega valovi zgovorni molk gozdov; na prisojnih pobočjih v ta mir zavriskajo vinogradi, po ravninah in dolinah pojejo zaplate njiv, plavajoče v zelenem morju travnikov; ostareli gradovi pokajo po šivih, pomlajeni zvoniki številnih cerkva na gričkih lovijo - kot otroci z drobnimi prstki - modrino neba, osameli kozolci mrmrajo sami sebi svojo starčevsko modrost, v okamenelih mlinških kolesih se nabira pajčevina skrivnostne romantike - sončni žarki roso v njej pretakajo v varljive bisere; reke pa šumno tečejo, tečejo...In brezšumno tudi tu teče čas.

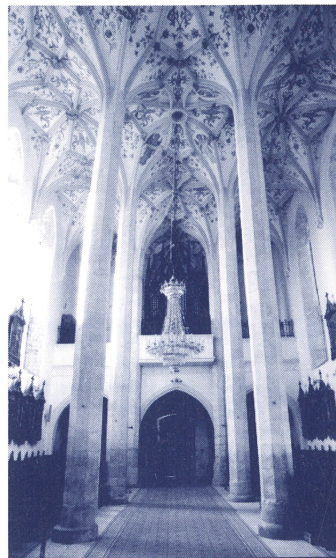

V zgornjem toku reke Mirne se je na dnu nekdanjega Panonskega morja izoblikovala razsežna dolina, obdana skorajda v krogu z gorskimi obronki, ki so danes posejani z obdelovalnimi površinami ali pa z gozdovi.

Znaki obljudenosti segajo daleč v prazgodovino. Današnja podoba Šentruperta zrcali življenje od druge polovice prvega tisočletja naprej.

Pogled se ustavi na tedanji silni gospodarski moči, na dinastiji Breško-Seliških, eni najmočnejših v takratni Evropi, in Emi Krški, najuglednejši osebnosti tega rodu, lastnici večine ozemlja današnje Slovenije, tudi Šentruperta z okolico, in na kroni njenega rodu, Celjskih grofov, ki so razvijali za naš rod in našo državnost v tem delu Evrope nove temelje.

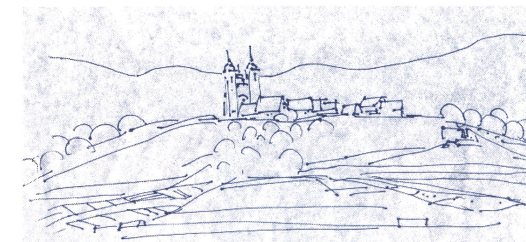
Srednjeveška zgodovina župnije Šentrupert je zgodba evropske zgodovine. Iz teh časov so na tem območju ohranjeni znaki civilne in cerkvene oblasti. V šentruperskem okraju še vedno dominira grad Škrljevo kot zgodovinsko dokazana posest kneginje Eme in ž.c. sv. Ruperta, ki je, kakršna je danes, eden najlepših spomenikov zrele gotike v Sloveniji, listinsko pa je dokazana vsaj že iz časov kneginje Eme.

Poleg teh dveh najstarejših zgodovinskih dokazov visoke civilizacije zgodnjega srednjega veka pa je na območju zdajšnje šentruperske župnije polno dokazil iz kasnejših stilnih obdobj. Najbolj dejaven je bil župnik Štefan Belčič (1655-1689). Na njegovo delo nas spominjajo p.c. sv. Neže na Zaloki, p.c. sv. Kancijana na Jesenicah in p.c. sv. Križa na Velikem Cirkniku. V času visokega baroka je spodbujal h gradnji cerkve sv. Frančiška Ksaverija na Veseli Gori novomeški prošt Jurij Frančišek Ksaver pl. Marotti (od leta 1715 do 1740 novomeški prošt). Nastala je stilno čista baročna cerkev z dragoceno sočasno opremo (zlati oltar, Bergant, Metzinger).

Rodovitna dolina ob reki Mirni s svojo naravno in kulturno dediščino tudi v novem času izpričuje živahno življenje. V 19. stoletju je nastala novorenesančna kapela Božjega groba pod Veselo Goro in novogotska kapela sv. Križa na šentruperskem pokopališču, za veliki oltar v šentruperski župnijski cerkvi je naslikal sliko Sv. Ruperta pred sv. Trojico eden najpomembnejših slikarjev v 19. stoletju pri nas Janez Wolf.

Šentruperta z okolico ne moreš zgrešiti. Že ko se približuješ z mirnske strani, zagledaš baročno cerkev na Veseli Gori, ki te vabi s svojima zvonikoma. Nedaleč je graščina, v kateri sta našla svoj prostor kmečki muzej in Glavarjeva spominska soba.

Kmečki muzej - ali bolje zbirka kmečkega orodja - obsega preko 680 predmetov, ki so razstavljeni v dveh prostorih v pritličju, v prvem je predstavljena notranja oprema kmečke hiše in v drugem priprava za tkanje, predenje in pletenje vrvi, in v prvem nadstropju, kjer so predstavljene tradicionalne obrti, sadjarstvo in vinogradništvo, poljedelstvo in mlinarstvo.

